בזרעו של אהרן הוי אומר זו תרומה ואימא בחזה ושוק אינה בחוזרת תרומה נמי אינה בחללה חללה לאו זרעו דאהרן היא וממאי דהאי עד אשר יטהר עד דאיכא הערב שמש אימא עד דמייתי כפרה לא ס"ד דתנא דבי ר' ישמעאל בזב בעל שתי ראיות ובמצורע מוסגר הכתוב מדבר דומיא דטמא נפש מה טמא נפש דלאו בר כפרה הוא הני נמי דלאו בני כפרה נינהו ואימא הני מילי דלאו בר כפרה אבל דבר כפרה עד דמייתי כפרה ותו הא דתנן טבל ועלה אוכל במעשר העריב שמשו אוכל בתרומה הביא כפרה אוכל בקדשים מנא לן אמר רבא אמר רב חסדא תלתא קראי כתיבי כתיב [1]ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים הא רחץ טהור וכתיב [2]ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים וכתיב [3]וכפר עליה הכהן וטהרה הא כיצד כאן למעשר כאן לתרומה כאן לקדשים ואיפוך אנא מסתברא תרומה עדיפא שכן מחפ"ז אדרבה מעשר עדיפא שכן הד"ס ט"ב אפי' הכי מיתה עדיפא רבא אמר בלא מיתה עדיפא נמי לא מצית אמרת אמר קרא נפש איזהו דבר ששוה בכל נפש הוי אומר זה מעשר ואכתי הני מילי היכא דלאו בר כפרה אבל היכא דבר כפרה עד דמייתי כפרה אמר אביי תרי קראי כתיבי ביולדת כתיב [4]עד מלאת ימי טהרה כיון שמלאו ימיה טהרה וכתיב וכפר עליה הכהן וטהרה הא כיצד כאן לתרומה כאן לקדשים ואיפוך אנא מסתברא קדש חמור שכן פנקעכ"ס אדרבה תרומה חמורה שכן מחפ"ז הנך נפישן רבא אמר בלא הנך נפישן לא מצית אמרת אמר קרא וכפר עליה הכהן וטהרה מכלל שהיא טמאה ואי ס"ד בקדשים איקרי כאן [5]והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל אלא שמע מינה בתרומה מתקיף לה רב שישא בריה דרב אידי ומי מצית אמרת תרומה כתיבא הכא והתניא [6]דבר אל בני ישראל אין לי אלא בני ישראל גיורת ושפחה משוחררת מנין תלמוד לומר אשה ואי סלקא דעתך בתרומה גיורת ושפחה בנות מיכל תרומה נינהו אמר רבא ולא

והכתיב

כורעו של אהרן. בזכרים ונקבות דאילו קדשי קדשים הניתנים לכהנים אין נאכלים אלא לזכרי כהונה: **ואימא** (א) **חזה ושוק.** דשלמים הניתן לכהנים ונאכל לנשיהן כדכתיב (ויקרא י) אתה ובניך ובנותיך והני הוא דאסר רחמנא לטמאים משום דקדשים נינהו אבל תרומה לא: ומשני **ליתא בחוורת.** בת כהן אלמנה מישראל וזרע אין לה דאמר בפרק אלמנה (לעיל סח:) כשהיא חוזרת חוזרת לתרומה ואין חוזרת לחזה ושוק: **וממאי דהאי עד אשר יטהר עד דעביד הערב שמש.** ותו לא דאמר לעיל [ע"א] מחוסר כפורים מותר בתרומה: **זב בעל שתי ראיות.** לאו בר קרבן הוא כדתניא במסכת מגילה (דף ח.) מנה הכתוב שתים וקראו טמא שלש וקראו טמא הא כיצד שתים לטומאה ושלש לקרבן. ומצורע מוסגר נמי לאו בר קרבן הוא כדתנן התם אין בין מצורע טהור מתוך הסגר לטהור מתוך החלט אלא תגלחת וצפרים וכיון דתגלחת ליכא קרבן נמי ליכא דבהדי תגלחת כתיב קרבן: **אבל דבר כפרה.** כגון זב בעל שלש ראיות ומצורע מוחלט: **הד"ס ע"ב.** הבאת מקום וידוי אסור לאונן ולבער ממנו בטומאה ואוכלו בטומאת עצמו לוקה ומחייב בביעור. ה' הבאה ד' וידוי ס' אסור לאונן ט' טומאה ב' ביעור וכולהו ליתנהו בתרומה: **אמר קרא נפש.** בקרא דכי אם רחץ בשרו כתיב נפש כי תגע בו אלמא קרא קמא במעשר משתעי: **ואכתי.** אימא הני מילי דסגי בהערב שמש לתרומה היכא דלאו בר כפרה הוא דהא אמרת בזב בעל שתי ראיות ובמצורע מוסגר משתעי קרא: **אבל היכא דבר כפרה.** לא סגי ליה בהערב שמש ולא אכיל בתרומה עד דמייתי כפרה: **תרי קראי כתיבי ביולדת.** דבת כפרה היא: **כיון שמלאו ימיה.** ארבעים לזכר ושמונים לנקבה טהרה והוא הערב שמש שלה דמשעת טבילה לסוף שבעה לזכר ושבועים לנקבה עד אור הבאת קרבנותיה ליום מחר היא נקראת טבולת יום ארוך במסכת נדה (דף עא.) דומיא דכל מחוסרי כפרה הנקראים טבולי יום ארוך משעת טבילתם עד הערב שמש דליל הבאת קרבנותיהם למחרת ד)(הכא נמי הוי טבולת יום ארוך משעת טבילה עד סוף יומי הבאת קרבנותיה): **כאן לתרומה.** בהערב שמש וליכא למימר כאן למעשר בהערב שמש דהא אמרן לעיל הא רחץ טהור דלא בעי הערב שמש ולענין טבול יום מה לי בר כפרה מה לי לאו בר כפרה: **מכלל שהיא טמאה.** עד השתא ואי סלקא דעתך קרא קמא דשרי למיכל מאורתא בקדשים: **קרי כאן והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל.** והאי מחוסר כפורים טמא מקרי כדכתיב וטהרה מכלל שהיא טמאה: **אל בני ישראל אשה כי תזריע.** אין לי אלא בנות ישראל מטמאות בלידה:

והכתיב

אינה בחוורת. וא"ת תרומה נמי קשיא לה בן איגה בחוורת וי"ל דאם מת חוזרת: **הא** רחץ טהור. ואע"ג דבההוא קרא כתיב וטמאה עד הערב איכא למימר דקאי אתרומה וקדשים ומ"מ משמע הא רחץ טהור: **הוי** אומר זה מעשר. אע"ג דקדשים קלים שוים בכל נפש מסתברא קדשים דחמירי לא מישתרי בהו עד דמייתי כפרה: **אימא** ה"מ דלאו בר כפרה. אתרומה פריך אבל מעשר כיון דסגי בטבילה בלא הערב שמש ולא בעי שיטהר לגמרי ה"ה במידי דבר כפרה הוא: **ימי** טהרה. דהוה מצי למכתב ובמלאת לבן או לבת: **הנך** נפישן. ה"מ למימר כרת עדיפא: **מכלל** שהיא טמאה. תימה דבפ"ב דזבחים (דף יט:) דרשי דמחוסר כפרה מחלל עבודה מוטהרה מכלל שהיא טמאה וטבול יום דריש התם (דף יז.) חלול חלול מתרומה דפסול בתרומה מיחל עבודה כו' ואמאי לא יליף בטבול יום נמי מובא השמש וטהר מכלל שהוא טמא כדאמר גבי מחוסר כפורים ותירץ הרב רבינו חיים דובא השמש וטהר היינו טהר יומא ולא טהר גברא כדאמר בריש ברכות (דף ב.) ואע"ג דגבי יולדת כתיב ובמלאת ימי טהרה דמשמע מכלל שהיא טמאה יולדת מחוסרת כפרה היא ולא גמרי מינה לטבול יום בעלמא וקרא (ב) דלא יאכל מן הקדשים עד אשר יטהר איכא למימר נמי דתנא דזבחים מוקי לה בזב בעל ג' ראיות דהוי מחוסר כפרה כדתנא לקמן (דף עה.) ומיהו תימה דגבי נגיעה כתיב וטמא עד הערב וטהר מכלל שהוא טמא ונראה לר"י דאי לאו דגלי לן בטבול יום מילתא יחללו דחשיב כטמא אע"ג דקלישא טומאתיה לא הוה דרשינן לא בטבול יום ולא במחוסר כפורים מכלל שהיא טמאה כיון דקלישא טומאתייהו והא דקאמר התם לא לכתוב רחמנא בטבול יום ותיתי מהנך אע"ג דאיצטריך למכתב טבול יום לגלויי אמחוסר כפורים ה"ק לא לכתוב בטבול יום ובמחוסר כפורים יכתוב בפירוש וא"ת בפרק ג' מינין (נזיר דף מה.) דדרשי' טמא יהיה לרבות טבול יום עוד טומאתו בו לרבות מחוסר כפורים לענין ביאת מקדש למה לי קרא כיון דאיקרי טמא ויש לומר משום דבטמא הנכנס למקדש כתיב בטומאת מת ולא יתחטא וה"א דבחיטוי תליא מילתא ומכי הזה שלישי ושביעי תו לא מחייב אביאת מקדש ואע"ג דאיתקוש קודש ומקדש אהדדי לא הוה גמרינן להכי וא"ת וליפשוק מוטהרה דהכא ומלא יחללו דזבחים ויליף קדש ועבודה מדאיקרו טמאים לענין ביאת מקדש ואר"י דאי לאו קראי דהכא לא הוה דרשינן התם טמא יהיה לרבות טבול יום כו' אלא הוה מוקמינן ליה לדרשא אחריתי: **קרי** כאן והבשר אשר יגע בכל טמא כו'. תימה לר"י דה"ל למימר איקרי כאן וטומאתו עליו ונכרתה דבטומאת הגוף (ג) קיימין וי"ל דלרבותא נקטיה דאפילו טומאת בשר איכא: **ושפחה** מנין. אית ספרים דגרסי משוחררת וכן נראה מדפריך גיורת ושפחה בנות מיכל תרומה נינהו ואי כשאין משוחררת בת מיכל תרומה היא אם היא של כהן ומיהו שאינה משוחררת נמי טמאה לידה דאמר בפרק ר' אליעזר דמילה (שבת קלה:) לקח שפחה מעוברת וילדה אלו זהו יליד בית שנימול לח' והתם משמע שאין נימול לח' אלא אותו שאמו טמאה לידה ובפרק קמא דכריתות (דף ז:) נמי תנן וכן שפחה דמביאה קרבן ונאכל ובתורת כהנים בהדיא גרסינן גיורת ושפחה בין משוחררת בין אינה משוחררת מנין ת"ל אשה ומיהו תימה היכי מתרבייא שפחה מקרא דאשה כיון דאיצטריך לגיורת ומשוחררת ונראה דשאינה משוחררת אתיא לה לה מאשה כדמשמע בכריתות (ג"ז שם): **ושפחה** בנות מיכל תרומה נינהו. הך סוגיא דלא כרבי שמעון דשרי לעיל בפרק הבא על יבמתו (דף ס:) גיורת פחותה מבת ג' לכהן:

והכתיב

עין משפט נר מצוה

גז א מיי' פ"ז מהלכות תרומות הלכה ט:
גח ב מיי' שם הלכה ז:
גט ג מיי' פ"ג מהלכות מעשר שני הלכה ד סמג לאוין רסד:
ס ד מיי' פ"ז מהלכ' תרומות הלכה ג סמג לאוין רט:
סא ה מיי' פ"ח מהלכ' מחוסרי כפרה הלכ' א ופי"ח מהלכות פסולי מוקדשין הלכה יד:
סב ו מיי' פ"ד מהלכ' איסורי ביאה הל' ג:

תוספות ישנים

גיורת ושפחה משוחררת מנין גרסינן אבל לא גרסינן ושפחה ומשוחררת דלה"כ מאי קא מתמה לקמן גיורת ושפחה בני מיכל תרומה נינהו לישני אה"נ דשפחה אוכלת בתרומה כדכתיב וקנין כספו ועוד שהרי הוקשה לאשה מדבעינן לה לה מאשה אלא ודאי גרסינן שפחה משוחררת וניחא שפיר שאינה אוכלת בתרומה כיון דשחררה ילפינן לא הויא א"נ אגב גיורת נקט שפחה, וגם נ"ל דמיירי בנתגיירה גדולה דאי בפחותה מג' שנים ויום א' שפיר אכלה בתרומה לרשב"י שמכשירה לכהונה:

מוסף רש"י

ששוה בזרעו של אהרן. כאנשים ונשים, אבל קדשים אינן נאכלין אלא לזכרים, וכי תימא איכא חזה ושוק, ליתא בחוורת, כגון אלמנה וגרושה וזרע אין לה, דאמר מר חוזרת לתרומה ואינה חוזרת לחזה ושוק (מכות יז:). מכלל שהיא טמאה. קודם כפרה (סנהדרין פג:) עד עכשיו (זבחים יט.).

מסורת הש"ס

א) פסחים לה. נדה עא: [נגעים פי"ד מ"ג וע"ש בר"ש בהג"ה], ב) [סנהדרין פג: זבחים יט:], ג) [כריתות ז: ע"ש], ד) כת"י אין זה, ה) [וע"' תוס' פסחים ע. ד"ה כשפחתו ותוס' ע"ז מב. ד"ה לידע ותוס' נדה טו: ד"ה כשפחתו וע"ע תוס' מנחות סח: ד"ה אין לי וכו' ותוס' סנהדרין פו. ד"ה בני ישראל ותוס' סוכה כח: ד"ה לרבות הגרים].

תורה אור השלם

1. נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע בּוֹ וְטָמְאָה עַד הָעָרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם: ויקרא כב ו
2. וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא: ויקרא כב ז
3. וְאִם לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה: ויקרא יב ח
4. וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא תִגָּע וְאֶל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ: ויקרא יב ד
5. וְהַבָּשָׂר אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל טָהוֹר יֹאכַל בָּשָׂר: ויקרא ז יט
6. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֺתָהּ תִּטְמָא: ויקרא יב ב

גליון הש"ס

גמ' חללה לאו זרעו דאהרן. ע' קדושין דף סו ע"ב תוס' ד"ה ולזרעו:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואימא בחזה ובשוק דשלמים הניתנים לכהנים ונאכלים: (ב) תוס' ד"ה מכלל וכו' וקרא דבקדשים לא יאכל עד אשר יטהר: (ג) ד"ה קרי וכו' קיימינן וי"ל:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones